

Родмардон

Мантиқу фалсафа
ва моҳияту ҳикмати
Наврӯз аз донишу
хирад, меҳру муҳаб-
бат, сулҳу субот ва
шодиву нишот иборат
буда, дар тӯли ҳазор-
солаҳо барои мардуми
мо ҳамчун омили
ҳастисозу муттаҳид-
кунанда хизмат
кардааст.

Эмомалӣ Раҳмон

№2-3 (203-204)
30 марти соли 2023

Нашрияти тарбияи ҳарбию ватанпарастии Гвардияи миллии Ҷумҳурии Тоҷикистон

ТАНТАНАҲОИ БУЗУРГИ ОБ ДАР САТҲИ ҶАҲОНӢ

Тоҷикистон дар меҳвари ташаббусҳои бузурги байналмилалӣ дар соҳаи об

Рӯзҳои 21-24 март дар партави ташаббусҳои бузурги байналмилалӣ Асосгузори сулҳу ваҳдати миллӣ-Пешвои миллат, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон дар соҳаи обу иқлим қароргоҳи Созмони Милали Муттаҳид дар шаҳри Нью-Йорк Иёлоти Муттаҳиди Амрико ба маркази тантанаҳои бузурги об дар сатҳи ҷаҳонӣ табдил ёфт.

Конфронси Созмони Милали Муттаҳид оид ба шарҳи фарогири миёнамуҳлати ҳадафҳои Даҳсолаи байналмилалӣ амал “Об барои рушди устувор, солҳои 2018-2028”, ки ташаббуси чоруми ҷаҳонӣ Ҷумҳурии Тоҷикистон дар соҳаи об мебошад, дар давоми танаффуси қариб панҷоҳ сола аз конфронси қаблии СММ вобаста ба масъалаҳои об баргузор гардида, конфронси таърихӣ унвон шуд ва бори дигар тавачҷуҳи ҷомеаи ҷаҳониرو ба муҳимияти масъалаҳои обу иқлим дар ҳаёти башарият ҷалб намуд. Суҳанрониҳои пур аз даъват ва иқдоми башардӯстонадоштаи Пешвои муаззами миллат муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон дар ин конфронси сатҳи баланд ва дигар ҷорабиниҳои марбут ба он аз нав ҷомеаи ҷаҳониرو ба пайомадҳои ногувори норасоии оби нушокӣ ва тағйирёбии иқлим дар солҳои минбаъдаи ҳаёти инсоният ҳушдор дода, тамоми давлатҳои сайёра, ташкилоту созмонҳо ва ниҳодҳои дахлдори минтақавию байналмилалӣро барои тақвият ва густариши ҳамкорӣ дар ин самт даъват намуданд.

Дар ҳошияи ин конфронс, бо ташаббус ва иқдоми башардӯстонаи ҷониби Тоҷикистон ҳамчунин намоишгоҳ тахти унвони “Таърихи рушди Тоҷикистон”, ҷорабиниҳои канорӣ “Ҳаритаи роҳ барои соли 2025: Соли байналмилалӣ ҳифзи пирияхҳо”, ҷорабиниҳои канорӣ тахти унвони “Табдили институтҳои иқтисодии глобалӣ ба манфиати умум: Даъват барои бедоршавӣ аз ҷониби Комиссияи глобалӣ оид ба иқтисодиёти об”, ҷорабиниҳои канорӣ корӣ тахти унвони “Об моро муттаҳид месозад”, ҷаласаи коршиносони сатҳи баланд ва пешвоёни Панели оид ба об ва офатҳои табиӣ баргузор гардида, Пешвои миллат муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон ҳамчун пешвои сиёсии ҷаҳонӣ дар масъалаи обу иқлим дар студияи телевизионии “Ҳадафҳои рушди устувор” мусоҳиба анҷом доданд.

Пешвои миллат муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон дар баробари раёсат ва иштирок дар ҷорабиниҳои сатҳи баланди Конфронси таърихӣ СММ-ОБ 2023 ҳамчунин бо Дабири кулли СММ Антониу Гутерриш, суҳбату мулоқотҳои судманд анҷом медоданд то тавачҷуҳи ҷомеаи ҷаҳониру барои ҳали мушкилоти марбут ба обу иқлим бештар ҷалб созанд, тадбирҳо ва иқдоми роҳбарони давлатҳо ва ташкилотҳои минтақавию байналмилалӣро саривақт ҳамоҳанг созанду онҳоро ба ҳамкорӣ фарогиру бетаъхир дар ин самт моил созанд. Зеро мушкилоти обу иқлим ин танҳо мушкилоти Тоҷикистон набуда, балки барои кулли сайёра ғоҷабору фалокатовар мебошад. Ҳамин аст, намунаи олии ташаббускорӣ ва башардӯстии Сарвари давлате, ки дар сатҳи ҷаҳон пешоҳанг асту панҷ ташаббуси ҷаҳонӣ дар соҳаи обу иқлим дорад. Имрӯз агар ҷомеаи ҷаҳонӣ дар ҳамоҳангӣ ва ҳамкорӣ густурда барои пешгирии хатарҳои фалокатбори коҳишёбии манбаҳои об ва тағйирёбии босуръати иқлим ҷорандешӣ накунад, фардою пасфардо дер хоҳад шуд. Ташаббусҳои ҷаҳонӣ дар толору минбарҳои байналмилалӣ ҷаҳонитару тоҷикона ва фарогиртар муаррифӣ шуданд ва ҷомеаи ҷаҳониру аз хатарҳои муосири ҳазорсолаи нав ва пайомадҳои ғоҷабори он ҳушдор доданд.

Дар баробари иштироку суҳанрониҳои пурмухтаво дар ҷорабиниҳои сатҳи баланди СММ Пешвои миллат муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон ҳам-

чунин дар шаҳри Нью Йорк бо роҳбарони давлатҳо ва ҳайатҳои расмӣ як қатор давлатҳои аъзои СММ, роҳбарияти ин созмони муътабари ҷаҳонӣ ва сохтору ниҳодҳои бонуфузи он воҳуриро мулоқотҳо анҷом доданд. Дар ҳар як воҳуриро мулоқот низ Сарвари давлати Тоҷикистон ҳарфи ҳаёти бе мушкилоти инсоният ва таъмини рушди устувори иқтисодӣ ва иҷтимоӣ сайёро гуфтанд ва даъватҳо ба амал оварданд, ки ҳамкорӣ ва муштаракоти давлатҳои ҷаҳон барои таъмини Ҳадафҳои рушди устувор бетаъхир ва ҳатмӣ тақвият бахшида шаванд.

Дар ҳама ин ҷорабиниҳо ҳарфу садо як буданд, пешгирии аз мушкилоти ҷаҳонӣ марбут ба обу иқлим дар сайёра ва муттаҳидсозии ҷомеаи ҷаҳонӣ барои ҳали минбаъдаи ин мушкилоти глобалӣ. Подшоҳи Нидерланд Виллем Александр, Дабири кулли СММ Антониу Гутерриш, Раиси Маҷмаи Умумии СММ Чаба Коршиш, Раиси Комиссияи иқтисодии иҷтимоии СММ Лучезара Стоева, Президенти Боливия Луис Аберто Арсе, Президенти Ироқ Абдул Латиф Рашид, Раиси Шӯрои Босния ва Герцеговина Зелика Сянович, Президенти Ботсвана Масиси Мокгвейтсӣ ва Президенти Словения Наташа Пирс-Мусар низ аз ташаббусҳои ҷаҳонӣ Тоҷикистон ва Пешвои миллат муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон дар соҳаи обу иқлим ҷонибдорӣ намуда, онҳоро барои рушди устувор ва таъмини ҳаёти шоиставу бе мушкилот дар сайёра муҳиму саривақтӣ арзёбӣ намуданд. Воқеан ҳам имрӯз ҳар ҷойе суҳан аз обу иқлим равад, ҳар ҷойе суҳан дар мавриди таъмини рушди устувори иқтисодӣ иҷтимоӣ дар сайёра тавассути ҳали мушкилоти марбут ба обу иқлим бошад ному Тоҷикистон ва Сарвари башардӯсту ташаббускор ба забон оварда мешавад ва мутантан садо медиҳад. Давоми се рӯз қароргоҳи СММ тантанаву дошт ва дар ҳар толору маҷлисоҳи ҳарфи Тоҷикистону Эмомалӣ Раҳмон танинандоз буд. Дар ин рӯзҳо Парчами Тоҷикистон дар назди қароргоҳи СММ дар байни парчамҳои дигар давлатҳои аъзои ин созмони муътабар ба назар бештар партавафшон буду ҷаҳонро аз ташаббусҳои байналмилалӣ Тоҷикистон ва пайовардҳои манфиатбору самарабахши он мужда меод. Тоҷикистон ва Эмомалӣ Раҳмон пешоҳангони ташаббусҳои ҷаҳонӣ дар соҳаи обу иқлим дар ин рӯзҳо тоҷиконро боз ҳам ифтихормандтару шухраташро боз ҳам афзунтар гардонданд. Хусусан дар маросими конфронси байналмилалӣ СММ-ОБ 2023 садо додани мусиқии фараҳафзои тоҷикӣ, раиси Пешвои муазами миллат муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон, суҳанрониҳои шевои тоҷиконаи Сарвари давлат ба нафъи башарият дар ин ҷорабиниҳо шухрати тоҷикону Тоҷикистонро ҷаҳонитару тоҷиконро ифтихорманду сарбаландтар гардонд.

Ниҳоят фараҳафзою масруркунанда буд маросими ифтиҳои ин конфронси ҷаҳонӣ ва дар ҳар толор доим вирди забон ному Тоҷикистон ва Сарвари давлат муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон буд.

Дар сатҳи баланд мизбонӣ ва раисӣ кардани ҷониби Тоҷикистон дар ин конфронси таърихӣ низ шоистаи таҳсин ва намунаи олио беҳтарин баҳо гирифт. Чунки рафти ташкил ва гузаронидани Конференсияи СММ-ОБ 2023-ро шахсан Пешвои миллат муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон роҳбарӣ ва назорат намуда, аз масъулин дар сатҳи баланди омодагӣ ва ташкилӣ гузаронидани онро талаб наамуданд. Намоишгоҳи “Таърихи рушди Тоҷикистон”, тақдими тухфаи Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон ба Созмони Милали Муттаҳид, ҷорабиниҳои “Об ва Наврӯз — ду сарчашмаи ҳаёти башар”, ҷорабиниҳои канорӣ корӣ зери унвони “Об моро муттаҳид месозад” ва ҷорабиниҳои канорӣ “Ҳаритаи роҳ барои соли 2025: Соли байналмилалӣ ҳифзи пирияхҳо” аз ҷумлаи он ҷорабиниҳои мебошанд, ки ҷониби Тоҷикистон бо ҳидоят роҳнамоиҳои Пешвои миллат муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон дар баробари раёсат ва мизбонии Конференсияи СММ-ОБ 2023 дар қароргоҳи СММ дар шаҳри Нью Йорк ташкил ва дар сатҳи баланд баргузор намуд ва аз ҷониби иштирокчиёну коршиносони сатҳи баланди ҷаҳонӣ баҳои сазовору арзанда гирифт.

Боиси ифтихору сарфарозии тамоми тоҷикону Тоҷикистониён аст, ки дар таърихи наҷандон тулоии давлатдорӣ навини миллӣ, хусусан дар давоми зиёда аз ду даҳсолаи охир зери роҳбарии Пешвои муаззами миллат муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон Тоҷикистон пешоҳанги ҳали масоили глобалӣ марбут ба обу иқлим эътироф гардида, дар соҳаҳои обу иқлим ташаббускори панҷ иқдоми бузурги байналмилалӣ аз ҷониби СММ ва давлатҳои аъзои он ҷонибдорӣ ғайраву эътироф гардида мебошад. Маҳз бо ибтикори Тоҷикистон ва Сарвари башардӯсту ташаббускори он муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон бо эълонияву қатъномаҳои Созмони Милали Муттаҳид дар заминаи пешниҳод ва ибтикороти Тоҷикистон соли 2003 ҳамчун Соли байналмилалӣ оби тоза, соли 2013 — Соли байналмилалӣ ҳамкорӣ дар соҳаи об, солҳои 2005-2015 -Даҳсолаи байналмилалӣ амал “Об — барои ҳаёт” солҳои 2018 — 2028 — “Даҳсолаи байналмилалӣ амал Об — барои рушди устувор”, Соли 2025 соли байналмилалӣ ҳифзи пирияхҳо ва дар доираи он санаи 21 мартро эълон намудани Рӯзи ҷаҳонӣ пирияхҳо ба Тоҷикистон дар даврони соҳибистиқлолӣ шухрати ҷаҳонӣ оварда, миллату давлатро машҳуру маъмули оламиён гардондааст.

Зеро Тоҷикистон дар баробари кишвари дорои манбаҳои бузурги оби нушокӣ дар минтақа ва ҷаҳон будан, нисбати мушкилоти глобалӣ марбут ба обу иқлим бетараф нест ва пайваста барои саодати башарият ва таъмини зиндагии шоистаи инсоният дар сайёра тадбирандешӣ ташаббускориҳои бузурги ҷаҳонӣ анҷом медиҳад. Ҷумҳурии Тоҷикистон дар арсаи байналмилалӣ ба сифати ташаббускор ва пешсафи фаёли ҳали масоили глобалӣ вобаста ба истифодаи ➡

босамари захираҳои об эътироф гардида, барои татбиқи ҳадафҳои рушди ҳазорсола ва ба ин восита мусоидат ба таъмини зиндагии шоиставу арзандаи инсоният дар сайёра ин иқдому ташаббускорихоро то ба ҳол на танҳо идома медиҳад, балки мукаммалро фарохтар мегардонад.

Чун ба таърихи ташаббусҳои ҷаҳонии Тоҷикистон назар афканем, онҳо фарогири ҷорабиниҳои зиёди сатҳи байналмилалӣ мебошанд, ки маҳз ба хотири мусоидати ғаёли давлати мо дар ҳали масъалаҳои глобалии марбут ба обу иқлим бо роҳи ҷалби таваҷҷуҳи ҷомеаи ҷаҳонӣ ва ташкилоту созмонҳои бузурги минтақавию байналмилалӣ баргузор гардидаанд.

Ибтидои моҳи октябри соли 1999 дар иҷлосияи 54-уми Созмони Милалӣ Муттаҳид Президенти мамлакат муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон нахустин маротиба пешниҳод намуданд, ки соли 2003 Соли байналмилалӣ оби тоза эълон карда шавад. Ин пешниҳоди ҷониби Тоҷикистон аз ҷониби 148 давлати ҷаҳон дастгирии ғайрипарзанда, дар асоси он Ассамблеяи Генералии Созмони Милалӣ Муттаҳид қарори дахлдор қабул кард ва дар натиҷа проблемаи захираҳои об ба қатори се мавзӯе во-

моҳи майи соли 2005, Конференсияи байналмилалӣ бахшида ба коҳиш додани хавфи офатҳои табиӣ марбут ба об моҳи июни соли 2008, конференсияи байналмилалӣ бахшида ба татбиқи амалии 10-солаи «Амалиёти об барои ҳаёт» моҳи июни соли 2010, Конференсияи байналмилалӣ сатҳи баланд оид ба ҳамкорӣ дар соҳаи об моҳи августи соли 2013, Конференсияи байналмилалӣ сатҳи баланд оид ба Даҳсолаи байналмилалӣ амал «Об барои рушди устувор, солҳои 2018-2028» моҳи июни соли 2018 ва Конференсияи дуҷуми байналмилалӣ сатҳи баланд оид ба Даҳсолаи байналмилалӣ амал «Об барои рушди устувор, 2018 – 2028» моҳи июни соли 2022 баргузор гардида, ташаббускорӣ воқеии ҷониби Тоҷикистонро дар масъалаҳои обу иқлим собит намудаанд.

Дар баробари ин Пешвои сиёсии ҷаҳонӣ дар масъалаҳои об, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон моҳи марти соли 2003 ва моҳи декабри соли 2007 дар Форуми сеюми умумиҷаҳонӣ «Оби тоза» ва иҷлосияи якуми Форуми Оби кишварҳои Осиё ва Уқёнуси Ором дар Япония, моҳи марти соли 2009 дар Форуми

Ҷаҳонӣ шуд Наврӯзи дилафрӯз
Дилафрӯз шуд дунёе зи Наврӯз

Таровати нотақрори Наврӯз

Табиат мусаввири тозадаст, пуркор ва эҷозкорест, ки дар як сол хонаи худро чор маротиба (бахор, тобистон, тирамоҳ ва зимистон) бо рангҳои нотақрору ҷаззоб оро медиҳад. Дар таъмири табиат тасвирҳо тақрор намеёбанд. Яъне, табиат довари ростхонаву ростқаламест, ки дар офаридани тасвир, баёни воқеъ дорад, на хусни сохта. Аз ин рӯ, қудрати табиат дигар аст дар эҷозкорӣ, ки инсон пеши он очиз аст. Ба вежа нирӯи чунин эҷозкорӣ табиат дар Наврӯз бештар баён мегардад ва байни заминро осмон табaddулоте ба вуқӯъ меояд, ки метавонад ҳама чизро аз нав созад ҷони тоза бахшад.

Нигони мо ҳар сол вақти баробаршавии шабу рӯз, якуми моҳи ҳамалро (моҳи якуми шамсӣ – муддати мондани Офтоб дар бурҷи Ҳамал, ки ин моҳро фарвардин низ мегӯянд ва ба 21 март – 20 апрел рост меояд) бо номи Наврӯз ид мекунад. Олими бузурги форсу тоҷик Умарӣ Хайём бо шогирдонаш дар натиҷаи мушоҳидаҳои ҷаҳониро дар расадхонаи Исфохон соли 1079 тақвими тартиб дод, ки якуми моҳи ҳамал (фарвардин) ҳар сол ба 21 март мувофиқ меояд. Ин тақвим аз рӯи аниқии худ то имрӯз ягон нуқсон надорад. Агарчи Умарӣ Хайём дар «Наврӯзнама» ҷашнигирии Наврӯзро аз Ҷамшед медонад, мабдаъ ва маншаи онро таҷдиду боззоиши табиат ва баробарии рӯзу шаб меангарад: «Сабаби ном ниҳодани Наврӯз он будааст, ки Офтоб дар 365 шабонарӯзе рубъе ба аввалин дақиқа ба бурҷи Ҳамал ояд ва чун Ҷамшед он рӯзро дарёфт, Наврӯз ном ниҳод ва ҷашн оидин овард».

Наврӯз таърихи беш аз шашҳазорсола дошта, ҳамаҷун рамзи ғалабаи қувваи некӣ бар бадӣ ҳисоб меёбад. Агар ба ибораи дигар гӯем, бехтарин ва тозатарин нафас, тозатарин лаҳза, тозатарин соату тозатарин рӯзро аз 365 рӯзи сол, ки лаззати нотақрор дорад ва шабеҳи дигар соату рӯзхо нест, дарёфта, Наврӯз ном ниҳодаанд.

Наврӯз ҳаками тавонову Исодамест, ки бо нафаси тозаву мубаррои худ, вучуди тамоми мавҷудоти оламро аз хурдтарин организмҳои зинда сар карда, то бузургтарин, аз ҷумла инсонро аз нав пок карда, шӯро шарари нав мебахшад.

Маъмулан ҳар қор ва ҳар падида ро башоратест, ки аз оғози он дарак дода, фараҳу шодӣ меоварад. Нахати анбари нобе, ки заминро фаро мегирад, башорати ома-

рид гардид, ки ҳамаҷун масъалаҳои асосӣ барои баррасӣ дар бахши якуми қорҳои Комиссияи Созмони Милалӣ Муттаҳид оид ба рушди устувор пазируфта шуданд.

Охири моҳи август ва ибтидои моҳи сентябри соли 2003 дар шаҳри Душанбе нахустин ҷорабиниҳои сатҳи баланди байналмилалӣ доир ба масъалаҳои об — Форуми байналмилалӣ оби тоза баргузор шуда, пойтахти Тоҷикистони соҳибистиқлолро ба «пойтахти оби ҷаҳон» табдил дод ва бо ҷорабиниҳои марбут ба масъалаҳои об дар Йоханнесбургӣ Африқои Ҷанубӣ ва Киотои Япония дар як мақом қарор гирифт.

30 сентябри соли 2003 Президенти мамлакат муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон зимни суҳанронӣ дар Иҷлосияи 58-уми Ассамблеяи Генералии Созмони Милалӣ Муттаҳид бо ихори нигаронӣ аз мушкilotи наву ғоҷабори асри 21 мушкilotи норасоии оби тоза, таъкид намуда буданд, ки нарасидани оби тоза яке аз проблемаҳои ҳазорсолаи нав гардида, дар сурати наандешидани ҷораҳои қатъӣ ва таъхирнопазир ҷаҳон ба мушкilotи ҷиддӣ, ба мисли тағйирёбии иқлим, норасоии озуқаворӣ, марги одамон ва таназули иқтисодӣ ру ба ру хоҳад шуд.

Бо дарки амиқи ин мушкilot ва дар асоси даъвати иштирокчиёни Форуми байналмилалӣ доир ба оби тоза дар Душанбе Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон аз минбари баланди Иҷлосияи 58-уми Ассамблеяи Генералии Созмони Милалӣ Муттаҳид пешниҳод намуданд, ки аз соли 2005 то соли 2015 даҳсолаи байналмилалӣ оби тоза эълон карда шавад. Дар идомаи ин тадбири муҳими байналмилалӣ баъдан бо ташаббуси Тоҷикистон СММ соли 2013-ро соли байналмилалӣ ҳамкорӣ дар соҳаи об, солҳои 2018-2028-ро Даҳсолаи байналмилалӣ амал об барои рушди устувор ва охири соли 2025-ро Соли байналмилалӣ ҳифзи пирияхҳо эълон кард. Аз соли 2000-ум инҷониб дар Тоҷикистон Форуми байналмилалӣ оби тоза охири моҳи август ибтидои моҳи сентябри соли 2003, Конференсияи байналмилалӣ оид ба ҳамкорӣ минтақавӣ дар ҳавзаҳои дарёҳои сарҳадгузар

панҷуми ҷаҳонӣ об дар Ҷумҳурии Туркия, моҳи сентябри соли 2009 дар Конференсияи сеюми умумиҷаҳонӣ бахшида ба проблемаи иқлим дар Швейтсария, Конфронси 15-уми ҷонибҳои Конвенсияи қолабии Созмони Милалӣ Муттаҳид оид ба тағйирёбии иқлим моҳи декабри соли 2009 дар Дания, Ҷорабиниҳои махсуси СММ оид ба ҳамкорӣ дар соҳаи об моҳи июни соли 2012 дар Бразилия, Форуми дуҷуми об барои кишварҳои минтақаи Осиё ва Уқёнуси Ором дар мавзӯи «Амниятӣ во баста ба об ва таҳдидҳои офатҳои табиӣ марбут ба об» моҳи майи соли 2013 дар Тайланд, Форуми ҳафтуми ҷаҳонӣ оид ба масъалаҳои об моҳи апрели соли 2015 дар Корея ва Саммити оби Будапешт дар Венгрия моҳи ноябри соли 2016 иштирок ва суҳанронӣ карда, дар доираи ташаббусҳои байналмилалӣ Тоҷикистон дар масъалаи обу иқлим ҷомеаи ҷаҳониро аз мушкilot ва хатару таҳдидҳои ҳазорсолаи нав дар мисоли коҳишёбии захираҳои оби нушоқӣ ва норасоии он, инчунин тағйирёбии босуръати иқлим огоҳ намудаанд.

Ҳамин тариқ аз ибтидои соли нахустини соҳибистиқлолӣ Тоҷикистон дар сарғаи ташаббусҳои байналмилалӣ дар соҳаи обу иқлим ва дар меҳвари таваҷҷуҳи оламиён қарор дорад. Давлати ҷавону тозаистиқлол бо роҳбарии Пешвои миллат муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон аз ҳамаи солҳо дар баробари ҳали мушкilotи дохилӣ барои ҳали мушкilotи ҷаҳонӣ ташаббускорӣю тадбирандешиҳои байналмилалӣро пеш гирифт ва то имрӯз онро идома медиҳад.

Бо боварӣ метавон гуфт, ки имрӯз Тоҷикистон бо сарвари муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон ҳамаҷун мамлакатаи ташаббускорӣю тадбирҳои сатҳи глобалӣ ва пешоҳанги ҷаҳонӣ масъалаҳои обу иқлим муаррифӣ гардида, барои муттаҳидсозии иқдомҳо ва нақшаҳои минбаъдаи ҷомеаи ҷаҳонӣ ва пешвоёни сиёсии ҷаҳон дар масъалаи об ва иқлим пайваста шароит фароҳам меоварад ва тадбирҳои бетаъхир меандешад.

Субҳиддин ШАМСИДДИНЗОДА,
ш.Нью-Йорк, ИМА
АМИТ «Ховар»

дани Наврӯз аст. Наврӯзе, ки бузургони мо аз хони он далдаву суманак чашидаву аз анори Ёсин (мувофиқи ақидаҳо агар дар иди Наврӯз чил ё сад бор бар он сураи «Ёсин» хонанд, ҳар кас онро бихӯрад, дар тамоми сол аз бемориҳо раҳой меёбад)-и он баданро тақвият бахшида, ақидаҳои илмию фарҳангии худро нисбати он иброз доштаанд. Онҳо нону намаки Наврӯзро пос дошта, чашни хосаи табиат будани онро инкор накардаанд. Имрӯз низ бузургони муосирӣ мо бо сарвари Ёсосузори сулҳу ваҳдати миллӣ – Пешвои миллат, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон, муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон Наврӯзро ҳамчун чашни эҳёи табиат, оғози кори деҳқон, оғози соли нави шамсӣ, пирӯзии нур бар зулмат, ҳирад бар ҷаҳл, сулҳ бар ҷанг ва инсоф бар беадолатӣ таҷлил менамоянд. Наврӯз тантанаи адолат асту созандагиро бунёдкорӣ. Гиёҳҳои хушкіда ва ҳар донӣ, ки бар замин меафтад сабзу долу дарахтони урӯнғашта, пардаи сабзи ҳаёву ҳаётро ба бар мекунад. Наврӯз чашнест, ки заминро кайҳонро бо таровату назокати худ такон дода, ба касе имкон намерасад, ки аз тантанаҳои он дар канор бошанд. Онҳоро ба шӯр оварда, ба зиндагӣ дилгарм месозад ва ғайрихушӣ ба маҷрои нави зиндагӣ ворид месозад. Ба ҳамин хотир Наврӯзи оламафрӯз

пас аз инкорхуви фишорҳо боз ғалабаи комил ба даст оварду ливои ғолибиятро дар боми ҷаҳон барафрохт.

Бо азму талошҳои Сарвари давлати тоҷикон муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон моҳи майи соли 2009 ЮНЕСКО – муассисаи илмӣ ва фарҳангии Созмони Миллали Муттаҳид Наврӯзро ба феҳрести мероси фарҳангии ҷаҳон ворид кард. Моҳи феввали соли 2010 бошад, Маҷмаи Созмони Миллали Муттаҳид дар нишасти 64-уми худ, бо қабули қарор Наврӯзро чашни байналмилалӣ эълон кард.

Аз ин бармеояд, қонунҳои табиат инкорнашаванда буда, бидуни устураву анғораҳо тантанаи шикастнапазир доранд. Эҳёи дубораи Наврӯз низ аз мартабаи баланди он гувоҳӣ медиҳад ва миллати баруманди тоҷик зиндагиро бахту иқболи Наврӯзонаи худро дар асоси ғояҳои баланди сулҳу ваҳдат аз насл ба насл мерос гузошта, бо азму талошҳои созанда, худро дар ҷаҳон муаррифӣ менамоянд.

Саодат САТТОРИ

«Ватани аслии Наврӯз-сарзамини тоҷикон буда, номи ширину гуворояш низ лафзи тоҷикист. Бо ҳамин ном, яъне Наврӯз, ба тамаддуни миллатҳои дигар ворид шуда, ба иди ҷаҳонӣ табдил ёфтааст»

24 марти соли ҷорӣ чашни байналмилалӣ Наврӯзро ҳайати фармондеҳии Гвардияи миллӣ ва қисмҳои ҳарбии наздик ба он бо шодию сурур ва шахомати хоса таҷлил намуданд. Саҳни баргузори Наврӯзгоҳ бо шиору овезаҳои гуногун ва анвои наврӯзӣ хеле зебо оро ёфта буд. Дар ҳар як гӯша қисмҳои ҳарбӣ хони наврӯзӣ аз қабилӣ ҳафт сину ҳафт шин ва хунароҳои мардумиву қадимиру ба намоиш гузоштанд. Фармондеҳи Гвардияи миллӣ ва муовинону командири қисмҳои ҳарбӣ аз намоиши хунароҳои мардумӣ ва хӯрокҳои омодакардаи ҳайати шахсӣ дидан намуда, ба онҳо баҳои баланд доданд. Фармондеҳи Гвардияи миллии Ҷумҳурии Тоҷикистон ҳайати шахси ро ба муносибати чашни байналмилалӣ Наврӯз муборакбод гуфта, барояшон дар зиндагӣ ва хизмати пуршараф саломатӣ ва комёбӣ таманно намуд. Сипас, аз таърихи чашни аҷдодӣ ёдовар шуда, дар барномаи хеш иброз дошт, ки миллати қуҳанбунёд ва соҳибфарҳанги тоҷик иди Наврӯзро ҳанӯз аз аҳди давлатдорӣ шӯҳраманд, дар ҳама давру замон бо ифтихори беандоза ва шӯҳру ҷалоли хоса чашн мегиранд. Дар замонҳои Каёнӣ, Сосонӣ ва Сомонӣ Наврӯз бо арзишҳои волояш ба муттаҳидсозии халқҳои ориёинажод ва устувор намудани пояҳои давлатдорӣ мусоидат намудааст.

Дар идомаи суҳанронӣ зикр намуд, ки мардуми сарбаланди тоҷик расму оинҳои наврӯзӣ, аз ҷумла бо ҳафтшину ҳафтсин, сабзаву суманак дастархони идона орошта, гирди оташи фурузон рақсида, суруд мехонданд. Ҷуфтронии деҳқонон, гӯштингириву аспдавонии паҳлавонон ва дигар анъанаву суннатҳои неки Наврӯзи оламафрӯз то ин замон расидаанд.

Наврӯзро, ки чашни бузурги бедории табиат, оғози сол, эҳёи анъанаҳои миллӣ ва чашни муттаҳидсозиву саршор аз муҳаббат мебошад, ҳайати Шифохонаи ҳарбии Гвардияи миллӣ бо хушҳолӣ чашн гирифтанд. Дар он рӯз базмгоҳи наврӯзии Шифохона муҳити хонаводагиро мемонд. Дар сари хони наврӯзӣ хизматчиёни ҳарбӣ, собиқадорони хизмати тиббӣ мутрибону навозандагон, инчунин бемороне, ки дар Шифохонаи ҳарбӣ ба табобат фаро гирифта шуданд, сарҷам омада, бо ҳам шодмонӣ карданд. Сардори Шифохонаи ҳарбӣ подполковники хизмати тиббӣ Маҳмудзода Дилшод ин хушиву сарҷамӣ ва тарабу шодмониро ба ҳама иштирокчиён табрик намуд ва иброз дошт, ки Наврӯз чашни байналмилалӣ гашта, дар кишварҳои хавзаи он таҷлил

Наврӯз-чашни иттиҳоду хуррамай

карда мешавад. Аммо дар Тоҷикистони азизӣ мо ин чашн шӯкуху шахомати дигар доранд. Зеро Наврӯз ба вазъи табиӣ минтақа ва иқлими кишвар созгор аст.

Дар қисми ҳарбии 051057 Наврӯзи хучастапай бо риояи суннату анъанаҳои наврӯзӣ баргузор гардид. Оростани ҳафт сину ҳафт шин, ба намоиш гузоштани хунароҳои дастии мардум ва ташкили сабақҳои паҳлавонӣ аз қадимӣ будани чашни

Наврӯзӣ дарак меод. Полковники гвардия Одиназода Аъзам, муовини Фармондеҳи Гвардияи миллӣ Наврӯзи байналмилалӣро аз номи фармондеҳи Гвардияи миллӣ ба ҳайати хизматчиёни ҳарбӣ муборакбод намуд.

Қобили қайд аст, ки дар қатори тамоми мардуми диёр ҳайати шахсии Гвардияи миллии Ҷумҳурии Тоҷикистон Наврӯзи оламафрӯзро бо риояи анъанаву унсурҳои ҳар як қисми ҳарбӣ чашн гирифтанд.

РОДМАРДОН

ҒОЛИБОНИ САБҚАТҲОИ НАВРӯЗӢ

Дар доираи омодагӣ ба ҷашни байналмилалӣ Наврӯз ва бо мақсади тарғиби анъанаҳои наврӯзӣ, баланд бардоштани маҳорати ҷисмониву ҷангии хизматчиёни ҳарбӣ дар ҷузу томиҳои Гвардияи миллӣ барои дарёфти Ҷоми Фармондеҳи Гвардияи миллӣ Ҷумҳурии Тоҷикистон мусобиқаҳои варзишӣ баргузор гардид.

Мусобиқаҳо бо баргузор намудани ҷамъомади тантанавӣ оғоз гардид, шарту макон ва тартиби гузаронидани онҳо аз ҷониби Раёсати тайёрии ҷангӣ ва сармураббӣ ба иштирокчиён-дастаҳои варзишии қисмҳои ҳарбӣ расонида шуд.

Аз 9 март байни афсарону сарбозони қисмҳои ҳарбӣ аз намудҳои волейбол, гуштингирӣ, бандкашӣ, турниккашӣ, гулулабардорию дави-

ҳарбӣ меъёри ҳатмии ҳамаҷузӣ машқҳои варзишӣ мебошад. Дар ин мусобиқа ақсарият талабот ва меъёри асосиро иҷро карда тавонистанд, вале барои ҷойи якумро соҳиб шудан шарт асосии мусобиқа он буд, ки аз рақибон кӣ бештар ҳудро дар турник боло бардорад. Ниҳоят, ин муваффақият дар байни сарбозон насиби сержанти гвардия Баҳромбек Сегизбоев аз қисми ҳарбии 051054 ва миёни афсарон насиби лейтенанти калони гвардия Фирӯз Ҳусейнзода аз қисми ҳарбии 051062 гардид.

Дар мусобиқаи давидан ба масофаи 100 метр як нафарӣ аз қисмҳои ҳарбӣ иштирок намуда, маҳорату ҷолокии ҳешро нишон доданд. Мувофиқи меъёри муқарраргардида варзишгарон масофаи мазкурро бояд дар

муддати 13, 10 сония паси сар менамудан. Воқеан, рақобат байни иштирокчиён ҳеле шадид сураи гирифт ва ин меъёр низ аз ҷониби ақсарият саришаро ва ҳам пештар иҷро карда шуд. Дар асоси ҳулоаси доварон аз байни иштирокчиён ефрейтори гвардия Мухаммад Исроилзода, аз қисми ҳарбии 051058 сазовори ҷойи аввал гашт.

Турниккашӣ гулулабардорӣ барои хизматчиёни ҳарбӣ меъёрҳои ҳамаҷузӣ варзишанд. Вале то 100 ва 120 маротиба бардоштани гулула натиҷаи машқу таъмин ва нерумандии бозу аст. Ҳарчанд варзишгарон меъёрҳои муайяно иҷро намуданд, вале шарт асосии бозӣ аз рақибон зиёдтар гулула бардоштан буд. Дар ин намуна мусобиқа капитани гвардия Давлатзода Суҳроб аз қисми ҳарбии 051063 ва миёни сарбозон, сарбози катории гвардия Баҳриддин Абдусатто-

ров, аз қисми ҳарбии 051054 ба қомеъӣ ноил шуда, сазовори ҷойи аввал ва ғолиби мусобиқа гардиданд.

Намуди дигари озмун ба қисмҳои нопура ҷудо ва ҷамъ кардани силоҳ буд, ки байни сарбозону сержантҳо ва афсарон дар алоҳидагӣ гузаронида шуд. Иҷрои ин меъёрҳо барои иштирокчиёни озмун ба осонӣ даст дод, зеро ин амал яке аз вазифаҳои асосии хизматчиёни ҳарбӣ мебошад ва ҳастанд нафароне, ки ин амалро бо ҷашми баста ҳам иҷро мекунанд. Ҳарчанд иҷрои меъёри машқҳо барои ба қисмҳо ҷудо кардан 15 сония ва ҷамъ кардани он 25 сония аст, вале сержанти хурди гаврадия Сомон Юнусов аз қисми ҳарбии 051059 ин меъёрро дар муддати 6 ва 10 сония иҷро карда тавонист ва аз тарафи ҳакамони ғолиби ин шартӣ озмун эътироф гардид. Дар байни афсарон майори гвардия Устошеров Фозилзода аз қисми ҳарбии 051057 сазовори ҷойи якум доништа шуд.

Дар байни мусобиқаҳои наврӯзӣ гуштин мавқеи хоса дорад ва он рӯзи таҷлили Наврӯзи байналмилалӣ ҷузу томиҳои Гвардияи миллӣ, ки дар гарнизони шаҳри Душанбе воқеъ гардид, гузаронида шуд. Иштирокчиён, паҳлавонон аз ҳама қисмҳои ҳарбӣ бо азму тайёрии ҷиддӣ ба мусобиқа омада буданд. Ҷасорату мардонагӣ, ҷустуҷӯи ҷолоқӣ, маҳорати варзишгарон муҳлисонро ба шавқ меовард. Дар ин намуна варзиш на танҳо афсарону прапоршикон, балки қисми зиёди сарбозон дар вазнҳои гуногун ғолиб омаданд. Сержанти хурди гвардия Озодбек Ҷӯраев аз қисми ҳарбии 051052 дар байни сарбозону афсарон қобилияту ҳунари баланд нишон дода, соҳиби тӯҳфаҳои арзишмандинаи нилгун гардид. Ҳамчунин, дар

ҳисоби умумии қувваозмӯй паҳлавонон аз қисми ҳарбии 051057 ва 051054 ҳоли зиёд ба даст оварда, барои ғолиб омадани дастаи варзишӣ имконияти бештар фароҳам намуданд. Дар ҷамъбасти мусобиқаҳо байни хизматчиёни ҳарбӣ таъиноти махсус ҷойи якумро қисми ҳарбии 051063 ишғол намуда, бо Ҷом ва Ифтихорнома сарфароз гардонида шуд. Ҷойҳои дуюму сеюмро қисмҳои ҳарбии 051057 ва 051055 ишғол намуданд. Дар ҷамъбасти умумии мусобиқаҳои варзишӣ байни хизматчиёни ҳарбӣ тибқи даъват ҷойи якумро қисмҳои ҳарбии 051054 ишғол намуда, бо Ҷом ва Ифтихорнома сарфароз гардонида шуд. Ҷойҳои дуюму сеюмро қисмҳои ҳарбии 051052 ва 051059 соҳиб гардиданд.

Хайринисо КОМИЛЗОДА

дан ба масофаҳои гуногун, шохмоту ба қисмҳо ҷудо ва ҷамъ намудани силоҳ мусобиқаҳои шавқовари варзишӣ баргузор гардид.

Мусобиқа аз намуди волейбол байни дастаҳои қисмҳои ҳарбии гвардия дар тоҷиҳои варзишии қисми ҳарбии 051052 гузаронида шуд. Бозии волейбол муҳлисонӣ зиёд дорад ва дар қисмҳои ҳарбӣ ҳамаҷузӣ дар машғулиятҳои варзишӣ ҳеле бо шавқу ҷолиб сураи мегирад. Ҳарчанд дастаҳои волейболбозон аз қисмҳои ҳарбии 051054 ва 051055 ҳеле ғаёлона ширкат доштанд, вале ҷойи якумро қисми ҳарбии 051052 соҳиб гардид. Мақоми дуюму сеюмро қисмҳои ҳарбии 051054 ва 051055 ишғол намуданд.

Турниккашӣ барои хизматчиёни

Муассис:
Гвардияи миллӣ
Ҷумҳурии Тоҷикистон

сомонаи расмӣ: www.gmjt.tj
E-mail: gmjt.info.tj@mail.ru

Оғози нашр:
25 январи соли 2006

Ҳайати таҳрир:

Сардори шӯъбаи иттилоот ва робита бо ҷомеа
полковники гвардия
Хайринисо Комилзода,
Неъматулло Ҳолик,
Илоҳичон Насриддинзода,
Саодат Сатторова –
хабарнигорон.

Мушовирон:

Фармондеҳи Гвардияи миллӣ Ҷумҳурии Тоҷикистон генерал-лейтенанти гвардия Бобочон Чамолзода, раиси Кумитаи қор бо ҷавонон ва варзиши назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон, раиси Иттифоқи ҷавонони Тоҷикистон Раҳмонзода Абдулло Қурбоналӣ, муовини раиси Ҳаракати ҷамъиятии ваҳдати миллӣ ва эҳёи Тоҷикистон Рудобай Мукаррам.

Идораи мохнома ба андешаҳои муаллифони маводҳо на ҳама вақт ҷонибдор аст. Масъулияти саҳеҳии санаду иқтибосҳо ба зимми муаллифони аср. Маводҳо аз АМИТ «Ховар» истифода шуданд.

Рӯнома дар Вазорати фарҳанги Ҷумҳурии Тоҷикистон таҳти рақами 706 аз 20 январи соли 2006 ба қайд гирифта шудааст.

Дизайн: А. Насриддинов

Сурагир: М. Шоев

Адади нашр: 500 нусха